

ORAVA

Zuzana Barlová
Adam Chovanec
Sebastián Šuták
Timea Tomečková

○ Orave:

- Orava sa rozprestiera v severozápadnej časti Slovenska v Žilinskom kraji.
- Leží tu jeho najsevernejší bod: Babia hora.
- Územie regiónu sa rozdeľuje na dve časti: Horná Orava a Dolná Orava.
- Región ORAVA tvoria okresy Dolný Kubín, Námestovo a Tvrdošín.
- Územím preteká rieka Orava.
- Nachádzajú sa tu umelo vytvorené vodné plochy Oravská priehrada a Vyrovnávací nádrž Tvrdošín.
- Z prírodných jazier sú to Roháčske plesá.
- Orava patrí medzi prítťažlivé regióny, pretože sa tu nachádza mnoho prírodných a kultúrnych pamiatok. V tomto regióne žijú chránené druhy zvierat a rastú chránené druhy rastlín.

- Orava je oblasť s bohatou históriou. Dokazuje to Oravský hrad, drevené kostoly, kaplnky, historické časti miest...
- Najkrajšou časťou Oravy sú Západné Tatry a ich oravská časť nazvaná Roháče. Sú súčasťou chráneného Tatranského národného parku.
- Centom dolnej Oravy je okresné mesto Dolný Kubín s 20 tisíc obyvateľmi. Poloha na severozápadnom brehu Oravskej priehrady ho predurčuje na mnohé rekreačné aktivity.
- Tvrdošín je malebným administratívnym strediskom hornej Oravy. Leží na veľmi dôležitej dopravnej tepne do Poľska.

Drevený kostol v Istebnom

Socha Krista v Kline

Drevený kostol v Leštínách

Pamiatky:

Oravský hrad

Rozsiahly Oravský hrad sa týči na strmom vápencovom brale priamo nad menšou obcou Oravský Podzámok vo výške 112 m nad hladinou rieky Orava. Hrad je národnou kultúrnou pamiatkou a je veľmi zachovalý. Oravský hrad bol v minulosti sídlom Oravskej župy. Vznikol v 13. Storočí. Prvá písomná historická zmienka pochádza z roku 1267, kedy bol kráľovským majetkom. Mal veľa majiteľov.

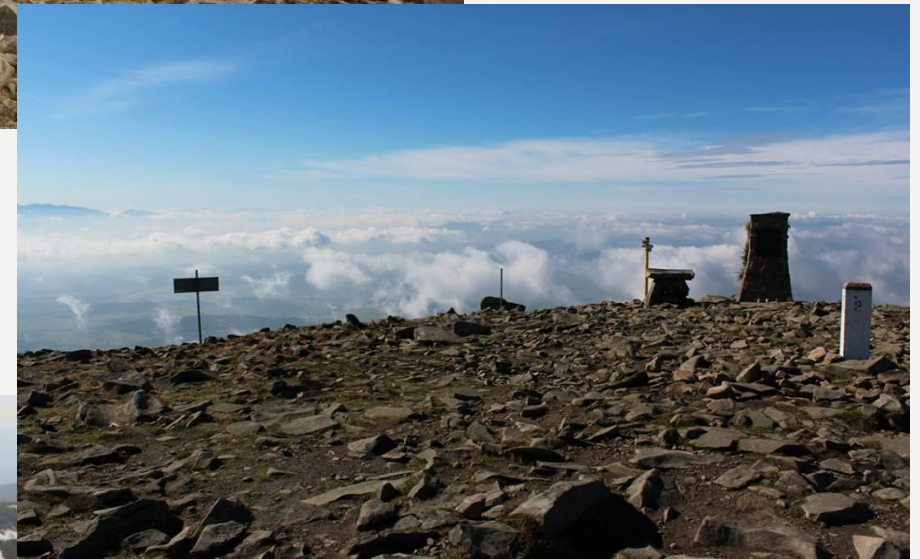

Stavebná obnova hrad zaradila medzi významné stavby renesančného obdobia. O dnešný vzhľad sa postarali Thurzovci. V roku 1800 hrad vyhorel a bol veľmi poškodený, preto zmeny a úpravy boli veľmi potrebné. Boli vykonávané až po druhej svetovej vojne. Poslední majitelia boli Pálffyovci, ktorí sa pokúsili o čiastočnú romantickú úpravu.

Babia Hora

Babia hora je najsevernejší vyhlídkový bod Slovenska. Je najvyšším vrchom Oravských Beskýd. Jej nadmorská výška je 1 725 m. Hoci leží na slovensko-poľskej štátnej hranici a pýšia sa ňou aj Poliaci, patrí medzi najznámejšie slovenské vrchy. Je to veľmi vyhľadávané turistické miesto a jej popularita súvisí s významnou osobnosťou slovenskej literatúry - Pavlom Országhom Hviezdoslavom, ktorý stvárnil krajinu a ľudí žijúcich pod Babou horou vo svojej poézii. Názov Babia hora vychádza zo slova „baba“. Vo valašskom nárečí toto slovo znamená aj vrch, horu a v prenesenom zmysle slova hrádzu, prekážku.

Drevený kostol v Tvrdošíne

Kostol je najstaršou stavebnou pamiatkou Hornej Oravy. Pochádza z druhej polovice 15. storočia a v 17. storočí bol renesančne upravený. Je to gotický drevený rímskokatolícky kostol Všetkých svätých a jeho dominantou je barokový oltár s obrazom Všetkých svätých. Nachádzajú sa tu nádherné obrazy a krásne maľby, ktoré určite obdivuje každý jeden návštevník, ktorý vstúpi do tohto kostolíka. Vedľa kostola sa nachádza cintorín. Drevený gotický kostol bol v roku 1994 ocenený organizáciou Europa Nostra a v roku 2008 zapísaný do Zoznamu svetového kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO.

Oravská priehrada

Vodná nádrž - Oravská priehrada je súčasťou vodného diela vybudovaného na sútoku Bielej a Čiernej Oravy. Nachádza sa na severe Slovenska. Jej rozloha pri plnom napustení je 35 km² . Objem vody je 350 mil. m³ . Jej priemerná hĺbka je 15 metrov a maximálna hĺbka priehradnom múre je 38 metrov.

Prvé práce na projekte sa začali presne 24. júla 1941 a do prevádzky bola priehrada pustená v roku 1954. Po napustení ostali pod vodnou hladinou obce Slanica, Osada, Hámre, Ľavkovo, Ústie, dolná časť obce Bobrov a 2/3 Námestova.

Práve preto sa v Námestove nenachádza historické centrum mesta.

Slanický ostrov umenia

Ostrov dostal názov Slanický ostrov umenia. Slanický rímskokatolícky Kostol Povýšenia Svätého kríža nachádzajúci sa na ostrove bol postavený v rokoch 1766 – 1769 ako baroková kaplnka. Roku 1843 ho klasicisticky prestavali na dvojvežový kostol s biedermaierovskou fasádou na východnej strane a na strane severnej pristavili „zámočnícku“ kaplnku.

Kostol bol sakrálne používaný do roku 1952. Jeho barokový interiér je uložený v depozitoch Oravskej galérie. V exteriéri je nainštalovaná expozícia oravského ľudového umenia, plastiky a maľby. V neďalekej hrobke rodiny Klinovskej sa nachádza menšia expozícia histórie zatopených obcí.

Nad hladinou ostal po zatopenej obci Slanica malý vrch, čím vznikli Slanický ostrov nazývaný aj Ostrov umenia a Vtáčí ostrov, ktoré sú pri nízkej hladine vody spojené úzkym prechodom. Priehrada so svojimi brehmi a ostrovmi patrí k najvýznamnejším lokalitám pretože sa tu vyskytujú významné vodné vtáky. Oravská priehrada patrí medzi obľúbené turistické strediská. Prichádzajú sem tisícky turistov.

Na ostrove môžete vidieť aj sochu Antona Bernoláka v nadživotnej veľkosti, dielo M. Machalu z r. 1938, a lapidárium. Expozície sú sprístupnené od 15. mája do 15. septembra. Počas sezóny prepravuje návštevníkov na ostrov loď Oravskej galérie SLANICA a okrem samotnej prehliadky expozícií poskytuje vyhladkovú plavbu po priehradnom jazere.

PODHORÁČSKE FOLKLÓRNE SLÁVNOSTI ZUBEREC

Folklórny festival spevu a tanca Podhoráčske folklórne slávnosti je najväčším a najstarším pravidelným folklórnym podujatím na Orave. Festival sa koná už od roku 1975 v prírodnom amfiteátri nad obcou Zuberec a v Múzeu oravskej dediny.

Stálymi hosťami slávností sú poľské súbory z goralskej oblasti, ktoré so slovenskými Goralmi spája príbuznosť jazyka, krojov, piesní a tancov. Súčasťou festivalu je viacero sprievodných podujatí, medzi ktoré patrí napríklad jarmok a záverečný galaprogram.

Svadobné zvyky v Hornej Orave

Mladuchu pomáhali obliekať staršie ženy. Z materiálov na svadobné šaty sa tu najčastejšie používa štof, Z ktorého bol ušitý vrchný odev mladuchy. Najčastejšie to bola modrá, červená a zelená farba, aby sa odev Mohol neskôr nosiť na svatočné dni do kostola.

Keď sa mladucha obliekala, mala si pod pätu dať peniaz, aby vraj ona vládla v manželstve nad financiami.

Oblíbeným účesom mladuchy bola tzv. chumelka. (Vrkoč, stočený na vrchu hlavy do kruhu)

Oravské kroje

Tradičné jedlá

Bryndza na tanieri - Oravsko-liptovská tradičná maškrtka – bryndza chutí na mnoho spôsobov. Výborná je napríklad bryndzová nátierka v rôznych podobách. Stačí bryndzu rozmiešať so zmäknutým maslom, ochutiť paprikou, mletým čiernym korením a pridať nadrobno nakrájanú cibuľu. Do nátierky možno primiešať aj opraženú slaninu a máme pravú oravskú dobrotu.

Oravské korbáčiky

Zdroje:

Knižné zdroje:

Vojtěch Majling, TA DALA MAMKA, TA DALA DCERKU, podnadpis: Slovenská svadba vo zvykoch a obyčajoch

<http://www.slovakregion.sk/region-orava>

<http://urda.blog.sme.sk/c/241388/Artikularny-kostol-v-lstebnom.html>

<http://cestovanie.sme.sk/c/5495321/hviezdoslavov-vrch-babia-hora.html>

<http://www.pokladyslovenska.sk/index.php/architektura/55-dreveny-artikularny--kostol-letiny>

http://www.muzeum.sk/?obj=hrad&ix=oh_ompoh

<http://www.regionzilina.sk/sk/prave-menu/zilinsky-kraj/zakladne-informacie/regio-ny/region-orava.html>

<https://cs.wikipedia.org/wiki/Pilsko>

<http://dromedar.topky.sk/cl/100195/574682/Dreveny-evanjelicky-kostol-v-lsteb-nom>